

գծագրեցի, մինչ էի 'դաստոռնն վեհին իմոյ ի Սեբաստիա. և մինչ ի « յատկութիւն միապետութիւն » Դաւոթի Սարգիս քահանայն գրեաց, Ռոմ թվին: Եւ ես հրամանաւ իմոյ վեհին եկի ի Կաֆա. մնաց գիրքս կիսատ, անմխթար ու տարակոյս էի. մինչ որ Հոգին Աստուած անօրինեաց, Հոգոյն Սուրբ առաջնորդութեամբն թվին ՌԾԶ եկի ի Եաշ քաղաքն, և օրինակ գտի Տէր Աստուածասուր քահանայէն. և բարեմիտ սարկաւագ մի Ստեփանոս անուն կատարեաց զգիրքս, և մխթարեաց զանմխթար անձս: Աղաչեմ գրաջ պուշտիկութեդ եկեղեցոյ՝ որք հանդիպիք այսմ տառիս, յիշեցէք ի Քրիստոս զաշխատողքս... մանաւանդ յԵաշ քաղաքի արհիեպիսկոպոս Տէր Յովնանէն Սեփովցուն, որ զտարտամ սիրտս մխթարեաց:.. [Յակոբ Ղրիմ. Մեկն. Տօմարի, ի Ս. Ղազար]:

1608.

Շատ ջանիւք ջանացի գրել և ոչ գտանէի զգաղափար սորա, որ մինչ ի տառն ամ խնդրեալ աստ և անդ, ոչ կարացի ձեռն բերել. յետ այսորիկ եկն առ մեզ սիրելի և կարգակից եղբայրն մեր Տէր Աբրահամ կրօնաւորն, զոր ստացեալ էր զսա վասն իւր, և տեսեալ զփափագ ցոնկութեան սրտի իմոյ՝ շնորհեաց մեղաւորիս զսա, սակաւ ինչ ընկալեալ ի ձեռանէ իմէ. Աստուած իւր փոխարէնն հատուցէ:.. Արդ ես մեղաւոր և անարժան զառաջեալ Յակոբ երեցս՝ ոտացայ զսա ի թվաբերութեան տրեթական տուամարիս քսան և մի յորելինի և եօթն թիւ յաւելլողի, յամսեանն հոկտեմբերի. ի ժամանակս թագաւորութեան Իլիսաց Զիկմունդի Դ.ի. և հայրապետ Հայոց ոչ գոյր ի Ս. Էջմիածին, որ նստէր յաթոռ Ս. Լուսաւորչին և հովուէր ըզժողովուրդ նորին. վասն պատերազմացն որ կայր ի մէջ Պարսից և Իսմայէլացոց՝ զերի և եղկելի եղին ամենայն ազգն Հայոց. զի ցրուեցան ամենեքեան ընդ երեսս երկրի, որպէս փոշի հոսեալ ի հողմոյ՝ ծագաց ի ծագս. բաժանեալք ի սիրելեաց, հեռացեալք ի հայրենեաց, որոշեալք ի յնտանեաց, անջատեալք յամենայն բարութեանց, չրջէին պանդխտէին նշդեհացեալք ի մէջ այլառեւն ազգաց այլախօս լեզուաց և անընդել աշխարհաց, որպէս զօշխար՝ որոց ոչ իցէ հովիւ, անտերունչ մնացեալ: Ողորմելի և աւաղելի եղեր մեծանուն ազգ Հայոց մեծաց. վասն էր փոքրկացորդ տառապեցար, և նուազեցար. — վասն այն՝ զի մեղար. այգի հայկազուն տոհմիդ, ոչ տուեր խաղող, այլ փուշս բուսուցեր. վասն այն խոպանացար. ցանկ քո քակեալ եղեւ, և եղեր կոխան ամենայն ազգաց. այժմ զինչ առնելոց ես. զի որք մնացիր ի հօրէ և ի մօրէ, այսինքն ի թագաւորէ և ի հայրապետէ: Այլ յուսա առ Աստուած, խոստովանեա նմա, զի փրկիչ քո նա է. թէպէտ և եհար վասն մեղաց դարձեալ նոյն ինքն, ողորմեսցի բոտ մեծի ողորմութեան իւրում. և ժողովեսցէ որպէս հաւ զծագս իւր ընդ թեւօք, և սեպհականեսցէ ի հայրենի աշխարհն, և հաստատեսցէ թագաւորաւ և հայրապետիւ բարեխօսութեամբ Սրբուհոյ ամենօրհնեալ Աստուածածնին:.. Մի մոռնայք զհայրն